

ΧΡΟΝΙΑ
ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΓΙΑ
«ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΡΟΥΣΕΙΑΣ
ΤΟΥ Φ. Ζ. ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. Β189/2018»**

1. Εισαγωγή

Ο Έπαρχος Πάφου απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή με αρ. φακέλου Β189/2018 και ημερομηνίας 24/02/2020 για αίτηση για χορήγηση άδειας οικοδομής για ανέγερση υποστατικών αιγοπροβάτων στο τεμάχιο με αρ. 356 Φ/Σχ.: 35/18, στην Κοινότητα Δρούσειας. Η επιστολή δεν συνοδευόταν από Έκθεση Πληροφοριών η οποία απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο του Νόμου 127(1)/2018. Η Έκθεση Πληροφοριών ζητήθηκε με επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος ημερ. 30/3/2020 και μας απεστάλη στις 10/7/2020. Λόγω του ότι η σχετική Έκθεση ήταν ανεπαρκής/ελλιπής, απαιτήθηκε νέα συμπληρωμένη Έκθεση με επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος ημερ. 7/8/2020 και η οποία μας απεστάλη από τον Έπαρχο Πάφου στις 26/8/2020.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του εν λόγω Νόμου, για τα έργα του Δεύτερου Παραρτήματος ετοιμάζεται Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά αίτηση για χορήγηση άδειας οικοδομής που υποβλήθηκε από τον κύριο του έργου, κ.Φίλιππο Ζίγκα με Αρ. αίτησης Β189/2018 για ανέγερση υποστατικών αιγοπροβάτων με συνολικό εμβαδόν 747,4 τ.μ. περίπου. Το έργο χωροθετείται εντός των διοικητικών ορίων της Κοινότητας Δρούσειας, εντός του τεμαχίου με αρ. 356 (αρ. κτηνοτροφικού οικοπέδου 235) Φ/Σχ.: 35/18, με εμβαδόν τεμαχίου 6300 τ.μ. (**επισυνάπτεται κτηματικό σχέδιο**).

Το προτεινόμενο έργο αφορά την ανέγερση και λειτουργία κτηνοτροφικού υποστατικού συνολικής δυναμικότητας 200-250 αιγοπροβάτων περίπου. Το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στην Πολεοδομική Ζώνη Γγ1 (κτηνοτροφική ζώνη εκτός χοίρων) και βρίσκεται σε απόσταση 3,3 χιλιόμετρα περίπου από την οικιστική περιοχή της Κοινότητας Δρούσειας. Η περιοχή είναι ημιορεινή, μη-δασική και χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργικούς σκοπούς. Εντός του τεμαχίου γης που θα χρησιμοποιηθεί περιέχονται 20 χαρουπτόδεντρα και ένα ελαιόδεντρο, τα οποία θα γίνει προσπάθεια να ενταχθούν στο νέο σχεδιασμό του έργου.

Το έργο σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, χωροθετείται σε θέση όπου απέχει στις ακόλουθες αποστάσεις από συγκεκριμένα από φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία ως ακολούθως:

- Σε απόσταση 150 μ. περίπου, βορειοδυτικά βρίσκεται η εκκλησία Αγίου Γεωργίου Νικοξυλίτη,
- Σε απόσταση 200 μ. περίπου, ανατολικά βρίσκεται κτηνοτροφικό υποστατικό αιγοπροβάτων,
- Σε απόσταση 400 μ. περίπου, νοτιοανατολικά βρίσκεται κτηνοτροφικό υποστατικό αιγοπροβάτων,
- Σε απόσταση 500-600 μ. περίπου, νότια βρίσκεται μεμονωμένη κατοικία,
- Σε απόσταση 500-600 μ. περίπου, βορειοδυτικά βρίσκεται μεμονωμένη κατοικία.

Η αιτούμενη ανάπτυξη θα αποτελείται από: υπόστεγα στέγασης ζώων, χώρο γέννας και πάχυνσης, αίθουσα αρμέγματος και συγκέντρωσης γάλακτος, χώρους υγιεινής, χώρο επιβητόρων, χώρο άρρωστων ζώων, αποθήκη ζωοτροφών εμβαδού 123,2 τ.μ. περίπου, στεγανές δεξαμενές αποθήκευσης υγρών αποβλήτων, στεγανή πλατφόρμα αποθήκευσης στερεών αποβλήτων (κοπριάς). Όλα τα υποστατικά θα είναι μεταλλικές κατασκευές και θα έχουν ύψος μέχρι 5,00 μ. περίπου. Η οροφή και η τοιχοποιία θα καλύπτονται από θερμομονωτικά πάνελ πολυουρεθάνης.

Οι ανάγκες σε νερό της μονάδας θα καλύπτονται από το υφιστάμενο δημόσιο δίκτυο υδατοπρομήθειας της Κοινότητας Δρούσειας.

Η πλησιέστερη περιοχή του Δικτύου Natura 2000, είναι η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) "Φαράγγια Αγίας Αικατερίνης- Αγίας Παρασκευής" σε απόσταση 850 μέτρων, περίπου.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

3.1. Αέριοι ρύποι σκόνης (κατά την κατασκευή).

3.2. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την κατασκευή) (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂) από τα Φορτηγά και τους Εκσκαφείς.

3.3. Θόρυβος, (κατά την κατασκευή) από τα μηχανήματα του εργοταξίου.

3.4. Χρήση φυσικών πόρων (κατά την κατασκευή), (ενέργεια, οικοδομικά υλικά κ.λπ).

3.5. Δημιουργία δονήσεων (κατά την κατασκευή).

3.6. Επιπτώσεις στα μορφολογικά και τοπογραφικά χαρακτηριστικά, (κατά την κατασκευή) ως αποτέλεσμα των χωματουργικών εργασιών. Διατάραξη της τοπικής γεωλογίας και εδαφολογίας.

3.7. Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή). που υπολογίζονται σε 0,50 κ.μ./ημέρα περίπου.

3.8. Αλλαγή στη χρήση γης (κατά την κατασκευή). Στο τεμάχιο γης που θα χρησιμοποιηθεί υπάρχουν 20 χαρουπόδεντρα και ένα ελαιόδεντρο, τα οποία θα διατηρηθούν.

3.9. Σφράγιση του εδάφους (κατά την κατασκευή) : 812,70 τ.μ., περίπου.

3.10. Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια και άλλα επικίνδυνα απόβλητα (κατά την κατασκευή και τη λειτουργία) από τα μηχανήματα του εργοταξίου και κατά τη λειτουργία του έργου από τα οχήματα μεταφοράς των εργαζομένων και των προμηθειών και τα μηχανήματα.

3.11. Στερεά απόβλητα- αδρανή υλικά (κατά την κατασκευή) Πολύ μικρές ποσότητες εκσκαφέντα υλικά (χώμα) που υπολογίζονται σε 10 κ.μ., καθώς και μικρές ποσότητες αστικών απορριμμάτων θα προκύψουν από το προσωπικό.

3.12. Στερεά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας),όπως η κοπριά που υπολογίζονται σε 10 τόνους/εβδομάδα.

- 3.13. Αστικά στερεά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας).
- 3.14. Υγρά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας), από τους χώρους υγιεινής του προσωπικού και του αρμεκτηρίου.
- 3.15. Θόρυβος (κατά το στάδιο λειτουργίας) λόγω της διακίνησης των οχημάτων των εργαζομένων και των προμηθευτών από και προς την μονάδα.
- 3.16. Συνήθεις Εκπομπές Καυσαερίων (κατά το στάδιο λειτουργίας) λόγω της διακίνησης των οχημάτων των εργαζομένων και των προμηθευτών από και προς την μονάδα.
- 3.17. Ρύπανση εδάφους, επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, (κατά το στάδιο λειτουργίας), από τα στερεά απόβλητα/κοπριά.
- 3.18. Οσμές και εκπομπές μεθανίου (κατά το στάδιο λειτουργίας), από τη διαβίωση των ζώων.
- 3.19. Κλινικά απόβλητα (κατά το στάδιο λειτουργίας), από την υγειονομική περίθαλψη των ζώων και νεκρά ζώα.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

- 4.1 **Εκπομπές σκόνης (κατά την κατασκευή).** Το ποσοστό της παραγόμενης σκόνης κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής των υποστατικών, μπορεί να μειωθεί σε μεγάλο βαθμό με την εφαρμογή απλών μεθόδων διαχείρισης και με τη λήψη μέτρων ελέγχου στην πηγή. Για την άμβλυνση των επιπτώσεων από την παραγόμενη σκόνη προτείνονται τα παρακάτω:
- Τα οχήματα να διακινούνται στο χώρο σύμφωνα με το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας.
 - Οι διάδρομοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και οι όγκοι χώματος, να διαβρέχονται τακτικά.
 - Να αποφεύγεται να εκτελούνται εργασίες σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται ισχυροί άνεμοι στην περιοχή ή περίπτωση βροχόπτωσης.
- 4.2 **Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την κατασκευή)** Οι αναμενόμενες εκπομπές αέριων ρύπων κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής δεν προβλέπεται να είναι υψηλές. Το προτεινόμενο έργο δε θα επιφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές αλλαγές στην περιοχή. Δεν αναμένεται σοβαρή επιβάρυνση της ατμόσφαιρας κατά τη φάση κατασκευής του έργου λόγω του είδους των κατασκευαστικών εργασιών και της μικρής χρονικής διάρκειας. Οι επιπτώσεις αυτές θα είναι βραχυπρόθεσμες.
- 4.3 **Εκπομπές Καυσαερίων (κατά την λειτουργία)** Οι ετήσιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, από τη λειτουργία της μονάδας, δεν αναμένεται να είναι σημαντικές. Οι κύριες πηγές εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα κατά τη λειτουργία, θα μπορούσαν να είναι ο εξοπλισμός λειτουργίας της ανάπτυξης (π.χ. ψυγεία, γεννήτριες) καθώς και η χρήση γεωργικών μηχανημάτων. Αναμένεται, όμως, ότι θα χρησιμοποιηθεί σύγχρονος εξοπλισμός, που θα πληρεί τα κριτήρια εκπομπών και ενεργειακής κατανάλωσης.
- 4.4 **Θόρυβος-όχληση (κατά την κατασκευή)** Η όχληση θα είναι σύντομη λόγω του είδους της κατασκευής. Για την ελαχιστοποίηση του θορύβου θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα όπως π.χ. τα μηχανήματα θα κινούνται με χαμηλό ρυθμό και περιορισμένη ώρα λειτουργίας.
- 4.5 **Θόρυβος (κατά την λειτουργία)** Γενικά, τα μηχανήματα θα έχουν προδιαγραφές χαμηλής στάθμης θορύβου. Για την τήρηση του παραγόμενου θορύβου κάτω από τα επιτρεπόμενα όρια θορύβου θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ηχομόνωσης.

4.6 **Υγρά απόβλητα (κατά την κατασκευή)** Κατά το στάδιο των κατασκευαστικών εργασιών είναι δυνατόν να παραχθούν υγρά απόβλητα από:

- Υπολείμματα υλικών βαφής/ συντηρητικών και άλλων υλικών υγρής μορφής που χρησιμοποιούνται γενικά στις διάφορες εργασίες.
- Καύσιμα από τυχόν διαρροές.
- Μηχανέλαια που απορρίπτονται από τα μηχανήματα.
- Εκπλύματα από τη διαβροχή σωρών υλικών.
- Αστικά λύματα από το προσωπικό του εργοταξίου.

Για τη διαχείριση των παραπάνω υγρών αποβλήτων, θα ληφθούν οι απαιτούμενες πρόνοιες, οι οποίες διασφαλίζουν την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων στο έδαφος, στα επιφανειακά ή/και υπόγεια νερά και γενικά στο περιβάλλον της περιοχής.

4.7 **Υγρά απόβλητα-λύματα (κατά την λειτουργία)**. Τα υγρά απόβλητα που θα προκύπτουν από τη λειτουργία της μονάδας, από τους χώρους υγιεινής και του αρμεκτηρίου. Θα διοχετεύονται σε στεγανές δεξαμενές και θα διατίθενται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας.

4.8 **Στερεά απόβλητα (κατά την κατασκευή)**

Τα στερεά απόβλητα που θα παράγονται κατά την κατασκευή της μονάδας:

- Θα διαχωρίζονται ανά είδος και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές.
- Όλη η ποσότητα των εκσκαφέντων χωμάτων θα επαναχρησιμοποιηθεί λόγω των μικρών ποσοτήτων των.

4.9 **Στερεά απόβλητα (κατά την λειτουργία)** Από τη λειτουργία της προτεινόμενης μονάδας θα προκύπτουν στερεά απόβλητα αστικού τύπου (σκύβαλα) τα οποία θα διατίθενται σε αδειοδοτημένους διαχειριστών αποβλήτων.

4.10 **Ρύπανση εδάφους, επιφανειακών και υπόγειων υδάτων (κατά το στάδιο λειτουργίας)**, από τα στερεά απόβλητα/κοπριά. Η κοπριά θα αποθηκεύεται σε στεγανή πλατφόρμα 250 τ.μ. περίπου για χώνευση και ακολούθως θα χρησιμοποιείται ως εδαφοβελτιωτικό ή θα παραδίδεται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας.

4.11 **Οσμές και εκπομπές μεθανίου (κατά το στάδιο λειτουργίας)**, από τη διαβίωση των ζώων. Λόγω της μικρής δυναμικότητας της μονάδας, δεν αναμένεται να υπάρξουν μεγάλες επιπτώσεις στη ποιότητά του αέρα.

4.12 **Κλινικά απόβλητα και νεκρά ζώα (κατά το στάδιο λειτουργίας)** από την υγειονομική περίθαλψη των ζώων. Τα κλινικά απόβλητα θα τοποθετούνται σε στεγανούς περιέκτες και θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων. Τα νεκρά ζώα θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένο συλλέκτη αποβλήτων.

5. **Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση**

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το τεμάχιο βρίσκεται εκτός των ορίων και σε μεγάλη απόσταση από τα όρια των πλησιέστερων περιοχών του Δικτύου Natura 2000.

6. **Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής**

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018 δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο **Παράρτημα** Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, οι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

Χαρακτηριστικά του έργου:

1. Το προτεινόμενο έργο αφορά την ανέγερση και λειτουργία κτηνοτροφικού υποστατικού δυναμικότητας 200-250 αιγοπροβάτων στην Κοινότητα Δρούσειας.
2. Τοποθεσία του έργου: Το προτεινόμενο έργο εμπίπτει στην Πολεοδομική Ζώνη Γγ1 (κτηνοτροφική ζώνη εκτός χοίρων), σε απόσταση 3,3 χιλιόμετρα περίπου από την οικιστική περιοχή της Κοινότητας Δρούσειας. Η περιοχή είναι ημιορεινή, μη-δασική και χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργικούς σκοπούς. Σε πολύ κοντινή απόσταση με το προτεινόμενο τεμάχιο έχουν ανεγερθεί και λειτουργούν δύο κτηνοτροφικά υποστατικά.
3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Η κατασκευή και λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και με τα προτεινόμενα μέτρα του παραρτήματος οι τυχόν επιπτώσεις θα είναι διαχειρίσιμες.

Νάσω Κωνσταντίνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.02.10.011.003.005
24 Νοεμβρίου, 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

**«ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΡΟΥΣΕΙΑΣ
ΤΟΥ Φ. Ζ. ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. Β189/2018»**

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο τελικού σχεδιασμού του έργου

- A1. Να γίνουν τα απαραίτητα έργα για κατασκευή ολοκληρωμένου συστήματος αποστράγγισης και συλλογής των ομβρίων υδάτων. Τα εν λόγω έργα να καλύψουν όλη την έκταση του έργου. Η εγκατάσταση θα πρέπει να κατασκευαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε όμβρια ύδατα να μην εισέρχονται στις εγκαταστάσεις και στη συνέχεια να δημιουργούνται απορροές που να διαφεύγουν εκτός του τεμαχίου γης.
- A2. Τα όμβρια ύδατα από τα στέγαστρα των χώρων σταβλισμού, πρέπει, να συλλέγονται και να οδηγούνται σε δεξαμενή αποθήκευσης και από εκεί να διατίθενται για άρδευση (σε κατάλληλες φυτείες ακολουθώντας τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής, Κ.Δ.Π. 263/07). Τα όμβρια από τα στέγαστρα δεν θα πρέπει καθ' ουδένα τρόπο να καταλήγουν στον αστέγαστο χώρο σταβλισμού.
- A3. Τα ξεπλύματα (υγρά απόβλητα) από το πάτωμα του αρμεκτηρίου, τα ξεπλύματα από τη μηχανή αρμέγματος και τα ξεπλύματα από το ψυγείο γάλακτος θα πρέπει, αφού πρώτα αναμειχθούν, να διοχετεύονται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή αποξήρανσης για εξάτμιση ή να χρησιμοποιούνται για μερική άρδευση ή λίπανση δέντρων που βρίσκονται στην κτηνοτροφική μονάδα.
- A4. Η δεξαμενή αποθήκευσης των αποβλήτων από το αρμεκτήρι να είναι στεγανή και κλειστή. Η χωρητικότητα της να είναι τέτοια, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε καμία περίπτωση και κάτω υπό οποιεσδήποτε συνθήκες δεν θα υπερχειλίζουν. Θα πρέπει να σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο που να αποφεύγεται η εισροή ομβρίων νερών από τη γύρω περιοχή στο χώρο.
- A5. Να κατασκευαστεί περίφραξη για στάβλισμα των ζώων και με πρόνοια για προστασία από άρπαγες (π.χ. αλεπού).
- A6. Να κατασκευαστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, δίκτυο / σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.
- A7. Τα στερεά απόβλητα (κοπριά) από τον χώρο σταβλισμού πρέπει να συγκεντρώνονται σε στεγανό χώρο αποθήκευσης της κοπριάς, ο οποίος πρέπει να απέχει τουλάχιστον 50 μέτρα από επιφανειακά και υπόγεια νερά όπως λίμνες, δεξαμενές νερού και κοίτες ποταμών ή ρυακιών. Ο στεγανός χώρος αποθήκευσης κοπριάς να διατηρείται σε απόσταση 300 μέτρων από πηγές ή γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για υδατοπρομήθεια εκτός αν ορίζονται για τη συγκεκριμένη γεώτρηση ζώνες προστασίας υπογείων νερών σύμφωνα με το σχετικό Διάταγμα (Κ.Δ.Π. 45/1996). Ο χώρος αυτός θα πρέπει να είναι κατασκευασμένος από μπετόν (πλατφόρμα), με κλίση προς το κανάλι συλλογής των υγρών, εφοδιασμένος με προστατευτικό τοίχο στις δύο ή τρεις πλευρές σε ύψος 1½ μέτρων. Ο χώρος αποθήκευσης της κοπριάς πρέπει να προστατεύεται από τις καιρικές συνθήκες (στέγαστρα ή καλύμματα).
- A8. Η δυναμικότητα του χώρου αποθήκευσης των στερεών αποβλήτων/κοπριάς πρέπει να είναι τέτοια ώστε να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης.
- A9. Το σύνολο των κατασκευών να συνάδει αισθητικά με τον χαρακτήρα της περιοχής και να γίνει με τρόπο που να μην επηρεάζει αρνητικά το τοπικό περιβάλλον. Τα στέγαστρα της εγκατάστασης να έχουν χρώμα πράσινο ή μπλεζ ώστε να συνάδουν με το φυσικό περιβάλλον της περιοχής.
- A10. Συστήνεται όπως η στεγανή πλατφόρμα αποθήκευσης της κοπριάς χωροθετηθεί σε άλλο χώρο του τεμαχίου, όχι βορειοδυτικά της εκκλησίας.

A11. Να υποβληθούν τα απαραίτητα αρχιτεκτονικά και χωροταξικά σχέδια όπου θα φαίνονται τα πιο πάνω κατασκευαστικά έργα που ζητούνται, πριν την έκδοση άδειας οικοδομής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

B1. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.

B2. Να σχεδιαστεί, πριν την έναρξη εργασιών, δέσμη μέτρων με στόχο τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ελάχιστη δυνατή πρόκληση οχληρίας, την ευθύνη του οποίου για εφαρμογή έχει ο φορέας υλοποίησης του έργου. Το σχέδιο να περιλαμβάνει:

- μέτρα αντιμετώπισης των αερίων αποβλήτων (σκόνη, αιωρούμενα σωματίδια ή οσμηρών ουσιών κλπ.),
- μέτρα αντιμετώπισης των υγρών αποβλήτων (αστικά λύματα από εργοταξιακές τουαλέτες, λάδια, γράσα, διαρροές καυσίμων ή λιπαντικών καθώς και από τη συντήρηση των μηχανημάτων του εργοταξίου κλπ.),
- μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου,
- συγκεκριμένους χώρους για την προσωρινή τοποθέτηση μηχανημάτων και στάθμευση οχημάτων.
- συγκεκριμένους χώρους για την ασφαλή προσωρινή αποθήκευση μηχανελαίων και καυσίμων.

B3. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) για την διαχείριση των ΑΕΚΚ, στα πλαίσια των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

B4. Ο κύριος του έργου οφείλει να ορίσει, και ενημερώσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, τεχνικό υπεύθυνο για τη παρακολούθηση εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, κατά την φάση κατασκευής.

B5. Ο επιβλέπων μηχανικός έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διατήρησης των Α.Ε.Κ.Κ.

B6. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργά αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016 και Κανονισμών του 2011(Κ.Δ.Π. 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.

B7. Απαγορεύεται η ρίψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας που ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά, και το έδαφος, η καύση απορριμμάτων, μηχανέλαιων, αποβλήτων

συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.

- B8. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016.
- B9. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης.
- B10. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου.
- B11. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περιφραγή του χώρου εργασιών της κατασκευής. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
- B12. Άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων κατά τη συλλογή και μεταφορά.
- B13. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τις κατασκευές (π.χ. αδρανή, μπάζα, μεταχειρισμένα μηχανέλαια, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016. Απαγορεύεται η καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τυχόν μπάζα που θα προκύψουν.
- B14. Στο χώρο του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.
- B15. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια από τη συντήρηση εξοπλισμού πρέπει να συλλέγονται σε κατάλληλα σηματοδοτημένα στεγανά δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένο, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016, φορέα διαχείρισης.
- B16. Να γίνεται κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής, ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.
- B17. Η κατασκευή της κτηνοτροφικής μονάδας θα πρέπει να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου 2001-2009, του περί Προστασίας και ευημερίας των Ζώων Νόμου 1994-2002, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους.
- B18. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

- Γ1. Η κοπριά θα πρέπει να συλλέγεται και απομακρύνονται από τους χώρους σταβλισμού σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να μην υπάρχει στρώμα κοπριάς σε αυτούς πέραν των 15 εκατοστών. Αυτή μπορεί είτε να διατίθεται ως εδαφοβελτιωτικό, είτε να διατίθεται σε

αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων ή να διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση ή να διατίθεται με συνδυασμό των τριών πιο πάνω επιλογών:

(i) Διάθεση της κοπριάς ως εδαφοβελτιωτικό

Αφού γίνει η συλλογή της κοπριάς, θα πρέπει να τοποθετείται σε σωρούς, σε κατάλληλο χώρο αποθήκευσης (πλατφόρμα από οπλισμένο σκυρόδεμα) που να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα έξι μηνών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι στεγανή ώστε να αποτρέπεται η διαρροή ρύπων μέσω έκπλυσης από τα όμβρια ύδατα προς τα υπόγεια ή/και επιφανειακά νερά και το έδαφος. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμισή τους. Η δεξαμενή αυτή θα πρέπει να διαστασιολογηθεί κατάλληλα ώστε να έχει τέτοια χωρητικότητα ώστε να μπορεί να δέχεται όλες τις ποσότητες απορροών χωρίς να υπερχειλίζει λαμβάνοντας υπόψη τη μέση ετήσια βροχόπτωση και εξάτμιση της περιοχής. Οι σωροί της κοπριάς θα πρέπει να σκεπάζονται κατά την περίοδο βροχοπτώσεων (Οκτωβρίου-Απριλίου).

Η αποθήκευση θα πρέπει να γίνεται για περίοδο τριών μηνών, ώστε η κοπριά να χωνεύεται (κομποστοποιείται) και στη συνέχεια να μπορεί να χρησιμοποιείται ως εδαφοβελτιωτικό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής. Η μεταφορά της κοπριάς θα πρέπει να γίνεται με κατάλληλο φορτηγό όχημα, ώστε να αποφεύγεται διαφυγή στο περιβάλλον οποιασδήποτε ποσότητας.

(ii) Διάθεση της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση

Η κοπριά μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιείται ή διατίθεται για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση. Σε περίπτωση χρήσης της κοπριάς για κομποστοποίηση ή συγκομποστοποίηση απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής Άδειας σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016. Σε αυτή την περίπτωση η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης που θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που παράγεται σε διάστημα 15 ημερών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1.50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους.

(iii) Διάθεση της κοπριάς σε αδειοδοτημένους σταθμούς επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμο του 2011, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Τέλος, η κοπριά μπορεί να διατίθεται σε αδειοδοτημένο σταθμό επεξεργασίας αποβλήτων, μετά από γραπτή συμφωνία που θα συναφθεί με τον διαχειριστή του σταθμού και η οποία θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος. Σε αυτή την περίπτωση, η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης, η οποία θα πρέπει να είναι κατασκευασμένη από μπετόν, θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα 15 ημερών. Στο χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Τυχόν απορροές/εκπλύσεις υγρών αποβλήτων θα πρέπει να οδηγούνται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή για εξάτμισή τους.

- Γ2. Τα ξεπλύματα (υγρά απόβλητα) από το πάτωμα του αρμεκτηρίου, τα ξεπλύματα από τη μηχανή αρμέγματος και τα ξεπλύματα από το ψυγείο γάλακτος θα πρέπει, αφού πρώτα αναμειχθούν, να διοχετεύονται σε στεγανοποιημένη δεξαμενή αποξήρανσης για εξάτμιση ή να χρησιμοποιούνται για μερική άρδευση ή λίπανση δέντρων που βρίσκονται στην κτηνοτροφική μονάδα. Στην περίπτωση που τα ξεπλύματα από τους χώρους/πάτωμα του αρμεκτηρίου διαχωρίζονται από τα ξεπλύματα από τη μηχανή αρμέγματος και τα ξεπλύματα από το ψυγείο γάλακτος, τότε τα πρώτα θα πρέπει να διατίθενται για μερική άρδευση/λίπανση, ενώ τα δεύτερα μπορούν, αφού αναμειχθούν, να διατίθενται σε στεγανή δεξαμενή.

- Γ3. Ουδεμία ποσότητα απορροών που θα προκαλούνται από βροχοπτώσεις και που περιέχουν κοπριάς ή άλλα απόβλητα να διαφεύγουν από τον χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής μονάδας. Τυχόν απορροές που δημιουργούνται σε μη στεγασμένες επιφάνειες να συλλέγονται και μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση και για άρδευση των δέντρων τα οποία θα φυτευτούν περιμετρικά.
- Γ4. Τα νεκρά ζώα να τοποθετούνται σε στεγανό, σκεπασμένο χώρο εντός της κτηνοτροφικής μονάδας, έτσι ώστε να μη δημιουργούν προϋποθέσεις ρύπανσης των νερών και του εδάφους και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης ζωικών αποβλήτων.
- Γ5. Τα στερεά, κλινικά απόβλητα (π.χ. χρησιμοποιημένες σύριγγες, χρησιμοποιημένα μπουκάλια φαρμάκων, γάζες κ.λπ.) θα πρέπει να διατίθενται σε αδειοδοτημένες συλλέκτες κλινικών αποβλήτων για διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης κλινικών αποβλήτων.
- Γ6. Η μεταφορά των αποβλήτων (κομποστοποιημένης ή μη κοπριάς) να γίνεται με κλειστά φορτηγά οχήματα.
- Γ7. Έξι μήνες πριν από τη λειτουργία της μονάδας, ο κύριος του έργου θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στο Τμήμα Περιβάλλοντος για χορήγηση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων.
- Γ8. Απαγορεύεται η διάθεση ακατάλληλου γάλακτος σε επιφανειακά νερά ή το έδαφος ή το υπέδαφος.
- Γ9. Η λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας να επιτρέπει την ορθή εφαρμογή των προνοιών του περί της Υγείας των Ζώων Νόμου 2001-2009, του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου 1994-2002, καθώς και των σχετικών Διαταγμάτων τους. Πέραν των Νομοθεσιών αυτών θα πρέπει κατά τη λειτουργία της κτηνοτροφικής μονάδας να πληρούνται και να εφαρμόζονται οι πρόνοιες των Ευρωπαϊκών Κανονισμών που αφορούν την Υγιεινή Παραγωγή Τροφίμων.
- Γ10. Να χρησιμοποιούνται οικολογικά/βιολογικά εντομοκτόνα ή παρασιτοκτόνα στις εγκαταστάσεις του ποιμνιοστασίου.
- Γ11. Τα ζιζάνια (αγριόχορτα) εντός του περιφραγμένου χώρου της μονάδας να αποκόπτονται με μηχανή κοπής αγριόχορτων και να μη γίνεται καθόλου χρήση χημικών ζιζανιοκτόνων.
- Γ12. Στην δεντροφύτευση ή και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη και ιδιαίτερα αυτά που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο του Κανονισμού (ΕΕ) 1143/2014 ή και στον εθνικό κατάλογο, σύμφωνα με τον Ν.120(Ι)/2019.
- Γ13. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων Νόμου, 23(Ι)/2010, (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 133/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό). Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος, αφού τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσω/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ.ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ

- Δ1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
- Δ2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.
- Δ3. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στο Έντυπο Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

**Τμήμα Περιβάλλοντος
24 Νοεμβρίου, 2020**